

เมื่อ 'นักโทษค่ายา' ล้างมือมา 'นวดเท้า'

เสริมอาชีพก่อนคืนสู่สังคม

กวราชทัณฑ์ปัจจุบันไม่ใช่นักโทษที่เพียงแค่อำกัศรภาพของผู้กระทำผิดเท่านั้น แต่ยังทำหน้าที่เสริมสร้างความคิดที่ดี และความสามารถให้กับผู้ต้องขังในเรือนจำ ในการกลับไปใช้ชีวิตอย่างมีคุณค่าในสังคมปกติ หลังพ้นโทษ

วิธีการที่ทัณฑสถานบำบัดพิเศษกลางนำมาใช้คือ จัดฝึกอบรมวิชาชีพให้กับผู้ต้องขังในเรือนจำ ที่ผ่านการฝึกอบรมวิชาชีพสัปดาห์ ตั้งแต่ช่างไฟฟ้า เฟอร์นิเจอร์ ช่างเขียนในพลอย แต่มาปัจจุบันอาชีพที่คิดค้นค้นที่นำมาฝึกอบรมให้กับผู้ต้องขังเป็น "การนวดแผนโบราณ" ซึ่งเป็นอาชีพที่ตลาดมีความต้องการสูง และรายได้ดี

การอบรมครั้งนี้จัดขึ้นที่ แคน ๑ หรือแคนพญาบาท ก่อนเริ่มการอบรม นายโสภณ จิตธรรม พุฒน ผู้อำนวยการทัณฑสถานบำบัดพิเศษกลางกล่าวว่า การจัดอบรมวิชานวดตัวนวดเท้าให้กับนักโทษ เพราะเห็นว่าปัจจุบันเป็นอาชีพที่กำลังสร้างรายได้เป็นอย่างดี จากการจัดการนวดตัวครั้งแรกที่ผ่านมา ประชาชนสนใจและมีคนมาใช้บริการจำนวนมาก นักโทษสามารถหารายได้พิเศษได้หลายหมื่นบาท ที่สำคัญทำให้ประชาชนเข้าใจและเห็นใจนักโทษจึงง่ายที่จะทำให้อาชีพผู้ต้องขังที่ออกจากทัณฑสถานไปแล้วสามารถปรับตัวเข้ากับสังคม และสังคมยอมรับนักโทษเหล่านั้นได้ง่ายขึ้น สำหรับกลุ่มนักโทษที่มีสิทธิเข้ารับการอบรมคือเป็นกลุ่มที่เหลือโทษจำคุกไม่เกิน ๑ เดือน

"โครงการนี้สะท้อนให้เห็นว่าผู้ต้องขังก็มีศักยภาพในการที่จะเสริมสร้างความสามารถได้เหมือนกัน สังคมน่าจะมองเห็นถึงความพยายามของคนเหล่านี้ และให้ออกมาคนเหล่านี้ ปริญญาทัณฑสถานก็ไม่แพ้ปริญญาจากมหาวิทยาลัยใดๆ เหมือนกัน" นายโสภณกล่าว

สำหรับการอบรมได้ติดต่อกับวิทยากรมาจากวัดโพธิ์ 4 คน เพื่ออบรมนักโทษแบบครบวงจรทั้งหลักสูตร มีผู้ต้องขังเข้ารับการอบรมทั้งหมด 38 คน วิทยากรเริ่มด้วยการแจกตำราการนวดเท้า มีรูปภาพประกอบให้คนละ 1 เล่ม พร้อมด้วยอุปกรณ์การนวด เช่น ครีมนวด ไม้สำหรับนวด และผ้าขนหนูสำหรับเช็ดเท้าคนเล็กๆ มีผู้อำนวยการทัณฑสถานฯเป็นหุ่นฝึก ผู้ต้องขังทุกคนฝึกวิทยากรนวดที่ละขั้นตอนด้วยความสนใจ และพยายามเก็บรายละเอียดให้ได้มากที่สุด บางคนทำเมื่อทำไม่ตามวิทยากรไปด้วย หลังการสาธิตวิทยากรเปิดให้ผู้ต้องขังทดลองปฏิบัติดูบ้าง โดยให้จับคู่สับกันฝึกนวดเท้า

ผู้รับการอบรมเริ่มต้นให้ผู้ให้บริการล้างเท้าก่อน เช็ดเท้าให้แห้ง จากนั้นทาครีมนวดให้ส้น ง่ายต่อการนวด ลดการเสียดสีทำให้เลือดลมดีขึ้น ครีมนวดนี้มีส่วนผสมคล้ายน้ำมันนวดชนิดบาล์มที่ขายตามท้องตลาด เมื่อทาแล้วจะทำให้รู้สึกอุ่นที่เท้า จากนั้นจึงลงมือนวด แรกๆ มีติดขัดกันบ้าง ต้องนวดไปคู่ตัวไป และวิทยากรคอยดูแลแนะนำอย่างใกล้ชิด

เวลาไม่นานนักหลายคนเริ่มทำได้อย่างคล่องแคล่ว

เสร็จจากนวดเท้าเป็นการสอนนวดตัว อุปกรณ์ที่ใช้เปลี่ยนเป็นที่นอนขนาดเล็ก และหมอน การนวดตัวมีท่าทีทั้งหมด 141 ท่า ผู้ต้องขังทุกคนปฏิบัติตามวิทยากรอย่างเคร่งครัด การฝึกจะต่อเนื่องวันละ ๑ ชั่วโมง เป็นเวลา 3 วัน รวม 15 ชั่วโมงถือว่าจบการเรียน สามารถนำไปปฏิบัติได้เป็นอาชีพได้เลย ซึ่งได้รับการบอกเล่าจากวิทยากรว่า อาชีพนวดเท้า ผู้นวดบางคนสามารถหารายได้ถึงชั่วโมงละ 200-300 บาท

นายสมศักดิ์ อุทรอากาศ หัวหน้าฝ่ายการศึกษาและพัฒนาจิตใจ ทัณฑสถาน กล่าวว่า ทัณฑสถานฯเปิดบริการนวดเท้าให้ประชาชนในวงนวดราชทัณฑ์ครั้งนี้ผ่านมาได้รับความนิยมสูงมาก จึงคิดจะเปิดบริการเป็นประจำโดยใช้สถานที่ คือ ศาลาเชื่อมญาติ ถือเป็นความช่วยเหลือให้ผู้ต้องขังมีรายได้ช่องทางหนึ่ง โดยจะคิดค่าบริการ 150 บาทต่อ 45 นาที ถูกกว่าค่าบริการภายนอกที่ปกติราคาจะอยู่ที่ 200-250 บาท ต่อ 45 นาที ขณะนี้ผ่านความเห็นชอบของผู้อำนวยการแล้ว แต่รออนุมัติอย่างเป็นทางการอีกครั้ง คาดว่าจะเปิดบริการได้ไม่เกินต้นปีหน้า

นายวัฒนา อายุ 36 ปี ผู้ต้องขังแคน 3 เปิดเผยว่า ถูกจำคุกในคดีมีขโมยทรัพย์สินในครอบครัว 30 เม็ด ต้องโทษ ๒ ปี 3 เดือน ตอนที่ถูกจำคุก 7 เดือนแล้วได้รับการคัดเลือกมาอบรม นวดเท้า วันแรกๆ ไม่ค่อยเข้าใจวิธีการว่าต้องจับจุดอะไรตรงไหนก่อน แต่อาศัยการนวดบ่อยๆ ฝึกเป็นประจำ กับเพื่อนผู้ต้องขังและผู้คุม "ผมมั่นใจว่าถ้าพ้นโทษออกไป คงนำวิชาชีพนี้ไปนวดตัว นวดเท้า เลี้ยงตัวเองได้สบาย"

นายเอกวัฒน์ อายุ 26 ปี ผู้ต้องขังแคน ๑ ถูกจำคุกคดีมีเฮโรอีนในครอบครัว แต่เหลืออีก 2 เดือนจะพ้นโทษ กล่าวว่า เวลาที่มีความคล่องมากในการนวด เพราะได้ฝึกทุกวัน หลังจากพ้นโทษออกไปซึ่งเหลือเวลาเพียง 2 เดือนจะไปนวดให้คนที่บ้าน ถ้าดีและได้รับผลน่าพอใจจะไปสมัครเป็นพนักงานนวดตามร้านนวดแผนโบราณ คิดว่าคงเป็นอาชีพเลี้ยงตัวได้ ไม่ต้องกังวลดวงงาน และคงไม่ประพฤติดังเหมือนที่ผ่านมามาก

หากทั้งหมดเป็นไปได้ตามวัตถุประสงค์ของโครงการแล้ว นับว่าเป็นการสร้างความหวังอีกทางหนึ่งให้กับผู้ต้องขังในเรือนจำ เพื่อจะได้กลับตัวกลับใจไปใช้ชีวิตนอกกำแพงคุกกับคนภายนอกได้อย่างไม่ละทิ้งชะงวงใจ

อย่างน้อยก็มีวิชาชีพติดตัวไว้เลี้ยงชีพด้วยความสุจริต ไม่เป็นภาระสร้างปัญหาให้สังคม

**ณัฐ เสตะจันทร์
แคน ดวงมณี**